

LITERATURA CONCENTRACIONÀRIA: DE LA CONDICIÓN HUMANA

Alumna: Elena Sánchez Mercadal
Tutora: Estel Andreu Le Jeune

Observa aquell home com fuma, l'observa llargament, fins que la sensació dolcesa l'embriga com un vi de grau. Aleshores veu clar que ha trobat la calma i que l'ha trobat personificada en aquell home. L'Home per damunt del que és accidental, per damunt de la raça, de la nacionalitat, dels partits, dels nuclis d'amics i de les individualitat potents. (...)

L'Emili dona la darrera xuclada a la seva cigarreta i la llença al braser. Se sent bé en companyia d'aquell home silenciós que ha trobat i el qual va identificant de mica en mica, i és que la seva repugnància d'unes hores abans envers la turba s'ha tornat tendresa i amor envers la humanitat.

K.L. Reich. Joaquim Amat-Piniella

La tràgica història d'Europa del segle XX marcada sobretot per les dues guerres mundials ha deixat una ferida inesborrable en l'ésser humà. Després de la Segona Guerra Mundial i sobretot de la creació dels camps de concentració sorgeixen moltes preguntes que el mateix home ha intentat explicar i respondre des de moltes perspectives. Una és la creació artística i concretament a través de la paraula. I les preguntes sorgeixen de nou: per què hi ha supervivents que després de l'horror intenten acostar-se als fets i explicar-los optant per la creació artística que utilitza la paraula com a mitjà d'expressió i no d'un altra manera?

Després de fer una aproximació històrica, he analitzat narrativa que mostra la vivència als camps de concentració, per tant, escrits que s'inscriuen en l'anomenada literatura concentracionària, aquella que es desenvolupa als camps de concentració, com *K.L.Reich* de Joaquim Amat-Piniella, *Si això és un home* de Primo Levi i *Sense destí* de Imre Kértesz, entre d'altres.

Un dels objectius del treball és intentar explicar què mou els escriptors a reflexionar i deixar constància de l'horror i les atrocitats comeses en els camps. Un altre és mostrar com els autors, després de tot el mal que ha fet l'home, volen seguir confiant en l'ésser humà, malgrat la dificultat que això suposa. Finalment, he constatat el poder de transformació que té la literatura, tant pels protagonistes de les obres, com pels mateixos autors i els lectors perquè les reflexions que es proposen ajuden a replantejar-se l'actitud davant de la vida i entendre una mica més l'ésser humà.